

Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake het behoud en het duurzame gebruik van de mariene biologische diversiteit van gebieden voorbij de grenzen van de nationale rechtsmacht

(COM(2025) 173 final — 2025/90 COD)

(C/2025/5157)

Rapporteur: **Javier GARAT PÉREZ**

Adviseur	Daniel VOCES DE ONAÍNDI (voor de rapporteur)
Wetgevingsprocedure	2025/0090 (COD)
Raadpleging	Europees Parlement, 7.7.2025 Raad van de Europese Unie, 5.6.2025
Rechtsgrond	Artikel 192, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Documenten van de Europese Commissie	COM(2025) 173 final Samenvatting van COM(2025) 173 final
Relevante duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)	SDG 14 — Leven in het water, SDG 16 — Vrede, justitie en sterke publieke diensten
Bevoegde afdeling	Landbouw, Plattelandsontwikkeling en Milieu
Goedkeuring door de afdeling	25.6.2025
Goedkeuring door de voltallige vergadering	16.7.2025
Zitting nr.	598
Stemuitslag (voor/tegen/onthoudingen)	183/1/3

1. AANBEVELINGEN

Het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC):

1.1. **is ingenomen met het voorstel voor een richtlijn** voor de omzetting in het EU-recht van de internationale overeenkomst inzake de mariene biologische diversiteit van gebieden voorbij de grenzen van de nationale rechtsmacht (BBNJ). De belangrijkste doelstelling ervan is de oceanen te beschermen, het duurzame gebruik van mariene hulpbronnen te bevorderen, aantasting van het milieu te voorkomen, de klimaatverandering te bestrijden en het verlies aan biodiversiteit een halt toe te roepen. Deze overeenkomst, ook bekend als het Verdrag voor de Volle Zee, zal bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen en streefdoelen van het mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal, het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering en de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling van de VN, met name doelstelling 14 (leven in het water).

1.2. Het EESC steunt het standpunt van de Europese Commissie om de **BBNJ-overeenkomst strikt** in het EU-acquis **om te zetten**, en daarmee te zorgen voor een uniforme uitvoering en een gelijk speelveld voor alle actoren die vanaf het grondgebied van de EU opereren. Deze aanpak zal snellere procedures en een efficiënte administratieve vereenvoudiging mogelijk maken. Deze overeenkomst zal het mogelijk maken om instrumenten voor ruimtelijk beheer vast te stellen, onder meer voor beschermde mariene gebieden op volle zee, zal milieubeoordelingen voor nieuwe activiteiten vereisen, zal een eerlijke verdeling van de baten van het gebruik van mariene genetische hulpbronnen reguleren en zal ontwikkelingslanden ondersteunen door middel van financiering, capaciteitsopbouw en technologieoverdracht.

1.3. Het EESC beveelt aan ervoor te zorgen dat de BBNJ-overeenkomst **volledig in overeenstemming is met het Europees kader** en de milieubeoordelingen, alsook met multilaterale milieuovereenkomsten waarbij de Europese Unie en haar lidstaten partij zijn, zodat de harmonisatie en doeltreffendheid van het milieubeleid op Europees en internationaal niveau wordt gewaarborgd.

1.4. Het EESC beveelt in dit verband aan dat, in overeenstemming met het Natura 2000-netwerk en de kaderrichtlijn mariene strategie, bij de te nemen maatregelen rekening wordt gehouden met de voedselproductie, met **economische, sociale en culturele vereisten** en met **regionale en lokale kenmerken**.

1.5. Het is van cruciaal belang ervoor te zorgen dat de beoogde richtlijn **eerlijke en inclusieve transities ondersteunt** voor sectoren die mogelijk gevolgen ondervinden van nieuwe maatregelen voor ruimtelijk beheer of instandhouding.

1.6. De Europese Commissie stelt terecht dat de omzetting van de BBNJ-overeenkomst in EU-recht moet worden afgestemd op de **sectorale regels en het sectorale beleid van de EU**.

1.7. Het EESC beveelt aan dat het nieuwe BBNJ-kader **op een gecoördineerde en complementaire manier** optreedt met bestaande internationale organen, zoals regionale organisaties voor visserijbeheer (ROVB's), de **FAO** en de **Internationale Maritieme Organisatie**. In dit verband mogen, zoals in de overeenkomst zelf wordt opgemerkt, **de functies, mandaten of bevoegdheden van laatstgenoemden niet worden ondermijnd**. Complementariteit en coördinatie moeten prioriteit krijgen om overlappingen in de regelgeving te voorkomen en de samenhang van het internationale maritieme beleid te waarborgen.

1.8. In overeenstemming met het nieuwe mondiale biodiversiteitskader van Kunming-Montreal moet ervoor worden gezorgd dat uiterlijk in 2030 ten minste **30 % van de wateren in volle zee doeltreffend in stand wordt gehouden en beheerd** door middel van systemen van beschermde gebieden die ecologisch representatief, goed verbonden en billijk beheerd zijn, alsook door middel van andere doeltreffende gebiedsgebonden instandhoudingsmaatregelen. Deze maatregelen moeten tegelijkertijd het duurzame gebruik van wilde soorten waarborgen, de rechten van inheemse volkeren en lokale gemeenschappen erkennen en eerbiedigen en sociale, economische en milieuvoordelen voor mensen opleveren.

1.9. Veel **ROVB's voeren reeds** maatregelen voor ruimtelijk beheer **uit**, met inbegrip van **beschermde mariene gebieden**, en zijn begonnen met het vaststellen van andere doeltreffende gebiedsgebonden instandhoudingsmaatregelen (other effective area-based conservation measures, **OECM's**), in overeenstemming met de 30 x 30-doelstellingen. Deze ervaring moet ten volle worden benut als basis voor een doeltreffende en praktische uitvoering van de BBNJ, zodat de duurzaamheid van de visserij niet in het gedrang komt. In overeenstemming met eerdere aanbevelingen⁽¹⁾ pleit het EESC voor de aanwijzing van strikte beschermingszones (niet-extractiegebieden) op basis van wetenschappelijke criteria, met een beoordeling per geval, waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke kenmerken van elke regio en waarbij voor een passend evenwicht wordt gezorgd tussen biodiversiteitsbehoud en de continuïteit van de economische activiteiten.

1.10. Het EESC benadrukt het belang van doeltreffende coördinatie tussen de verschillende instanties die betrokken zijn bij de uitvoering van de BBNJ-overeenkomst. De omzetting en implementatie van de richtlijn door de lidstaten moeten worden uitgevoerd door verschillende ministeries en directoraten-generaal van de Europese Commissie: DG Milieu, DG Maritieme Zaken en Visserij en DG Mobiliteit en Vervoer, vanuit een geïntegreerde en holistische aanpak, bevorderd door het nieuwe Europese Oceaanpact, met inachtneming van de bevoegdheden van elk departement en het subsidiariteitsbeginsel, afhankelijk van de betrokken activiteit. Daarom wordt aanbevolen **duidelijke interinstitutionele samenwerkingsmechanismen** op te zetten om te zorgen voor een consistente, efficiënte en op de milieu-, vervoers- en visserijdoelstellingen van de EU afgestemde uitvoering.

⁽¹⁾ Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité — Aanbevelingen van het maatschappelijk middenveld voor een Europees oceaanpact (verkenkend advies op verzoek van de Europese Commissie) (PB C, C/2025/2961, 16.6.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/2961/oj>); Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité over de mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's betreffende het EU-actieplan: Bescherming en herstel van mariene ecosystemen voor duurzame en veerkrachtige visserij (COM(2023) 102 final) (PB C 349 van 29.9.2023, blz. 127).

2. TOELICHTING

Argumenten ter ondersteuning van aanbeveling 1.4

2.1. Het EESC is van mening dat de interpretatie van de Commissie in haar antwoord op een speciaal verslag van de Rekenkamer ⁽²⁾ moet worden gevolgd: “De aanwijzing van beschermde mariene gebieden hoeft er niet toe te leiden dat menselijke activiteiten volledig aan banden worden gelegd, maar houdt veeleer in dat er doeltreffende beheersmaatregelen worden vastgesteld overeenkomstig de instandhoudingsdoelstellingen van de gebieden en op basis van het beste beschikbare wetenschappelijke advies”. Eenzelfde logica komt tot uiting in de habitatrichtlijn, waarin wordt gesteld dat: “[i]n de op grond van deze richtlijn genomen maatregelen rekening [moet worden] gehouden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied, en met de regionale en lokale bijzonderheden” (artikel 2, lid 3), en dat het noodzakelijk is om in elk geval een effectbeoordeling uit te voeren en naar behoren gemotiveerde maatregelen te nemen.

3. VOORGESTELDE WIJZIGINGEN OP HET WETGEVINGSVOORSTEL VAN DE EUROPESE COMMISSIE

Wijzigingsvoorstel 1 — Overweging 7

(houdt verband met aanbeveling 1.3)

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
(7) Als partijen bij het Verdrag inzake biologische diversiteit hebben de Unie en haar lidstaten zich ertoe verbonden de doelstellingen en streefdoelen van het mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal, dat is aangenomen tijdens de vijftiende vergadering van de Conferentie van de Partijen bij het Verdrag inzake biologische diversiteit van 7 tot en met 19 december 2022, te verwezenlijken, evenals de strategische visie op lange termijn dat biodiversiteit tegen 2050 gewaardeerd, behouden, hersteld en verstandig gebruikt moet worden, door ecosysteemdiensten te handhaven, een gezonde planeet in stand te houden en voordelen te verwezenlijken die essentieel zijn voor iedereen. In de mededeling van de Commissie van 20 mei 2020 getiteld “EU-biodiversiteitsstrategie voor 2023 — De natuur terug in ons leven brengen” wordt de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030 uiteengezet met meerdere doelstellingen, waaronder de doelstelling om de goede milieutoestand van mariene ecosystemen te herstellen.	(7) Als partijen bij het Verdrag inzake biologische diversiteit hebben de Unie en haar lidstaten zich ertoe verbonden de doelstellingen en streefdoelen van het mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal, dat is aangenomen tijdens de vijftiende vergadering van de Conferentie van de Partijen bij het Verdrag inzake biologische diversiteit van 7 tot en met 19 december 2022, te verwezenlijken, evenals de doelstelling dat tegen 2030 ten minste 30 % van de werelddoceanen door systemen van beschermde gebieden en andere doeltreffende gebiedsgebonden instandhoudingsmaatregelen wordt beheerd , en de strategische visie op lange termijn dat biodiversiteit tegen 2050 gewaardeerd, behouden, hersteld en verstandig gebruikt moet worden, door ecosysteemdiensten te handhaven, een gezonde planeet in stand te houden en voordelen te verwezenlijken die essentieel zijn voor iedereen. In de mededeling van de Commissie van 20 mei 2020 getiteld “EU-biodiversiteitsstrategie voor 2023 — De natuur terug in ons leven brengen” wordt de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030 uiteengezet met meerdere doelstellingen, waaronder de doelstelling om de goede milieutoestand van mariene ecosystemen te herstellen.

Motivering

In de richtlijn moet worden verwezen naar rechtskaders die de huidige verbintenissen en prioriteiten van de Europese Unie op het gebied van milieu, maritieme aangelegenheden en klimaat weerspiegelen.

⁽²⁾ Speciaal verslag 26/2020 (ERK), blz. 68: https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR20_26/SR_Marine_environment_EN.pdf.

Wijzigingsvoorstel 2 — Overweging 5

(houdt verband met aanbeveling 1.4)

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
(5) De Unie verplicht zich ertoe haar inspanningen ter bestrijding van de klimaatverandering op te voeren en resultaten te boeken met betrekking tot de uitvoering van de Overeenkomst van Parijs, die gesloten is in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (de “Overeenkomst van Parijs”), aangestuurd door de principes van deze overeenkomst en op basis van de beste beschikbare wetenschappelijke kennis, in de context van de temperatuuroelstelling op lange termijn van de Overeenkomst van Parijs.	(5) De Unie verplicht zich ertoe haar inspanningen ter bestrijding van de klimaatverandering op te voeren en resultaten te boeken met betrekking tot de uitvoering van de Overeenkomst van Parijs, die gesloten is in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (de “Overeenkomst van Parijs”), aangestuurd door de principes van deze overeenkomst en op basis van de beste beschikbare wetenschappelijke kennis, in de context van de temperatuuroelstelling op lange termijn van de Overeenkomst van Parijs, zonder de voedselproductie in gevaar te brengen.

Motivering

In artikel 2, lid 1, onder b), van de Overeenkomst van Parijs is bepaald dat de inspanningen om te reageren op de klimaatverandering moeten worden geleverd op een wijze die de voedselproductie niet in gevaar brengt.

Wijzigingsvoorstel 3 — Artikel 17, lid 3: nieuw punt k)

(houdt verband met aanbevelingen 1.4 en 1.5)

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
	k) de sociaal-economische gevolgen van de voorgestelde maatregelen, met inbegrip van, in voorkomend geval, compenserende maatregelen om de negatieve gevolgen voor getroffen gemeenschappen en sectoren te beperken.

Motivering

In overeenstemming met de Europese milieuwetgeving en de EU-agenda voor betere regelgeving moeten bij alle voorgestelde beheersmaatregelen de sociaal-economische gevolgen worden beoordeeld, met inbegrip van de gevolgen voor de voedselproductie (in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs).

Wijzigingsvoorstel 4 — Artikel 4, lid 2, punt a)

(houdt verband met aanbeveling 1.6)

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
a) de visserij die onder het toepasselijke internationale recht valt en visserijgerelateerde activiteiten, en	a) de visserij die onder het toepasselijke internationale en Europese recht valt en visserijgerelateerde activiteiten, en

Motivering

De richtlijn moet niet alleen activiteiten erkennen die onder internationale visserijvoorschriften vallen, maar ook de Europese visserijwetgeving.

Wijzigingsvoorstel 5 — Artikel 18, lid 2

(houdt verband met aanbeveling 1.7)

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
De lidstaten bevorderen, in voorkomend geval , de vaststelling van maatregelen op grond van de relevante rechtsinstrumenten en -kaders en relevante mondiale, regionale, subregionale en sectorale organisaties waarvan zij lid zijn, ter ondersteuning van de uitvoering van de besluiten en aanbevelingen van de Conferentie van de Partijen uit hoofde van deel III van de BBNJ-overeenkomst.	Bij het nemen van besluiten op grond van dit hoofdstuk eerbiedigen de lidstaten en de Europese Commissie de bevoegdheden van de relevante rechtsinstrumenten en -kaders en van de relevante mondiale, regionale, subregionale en sectorale organisaties, en ondermijnen zij deze niet. In voorkomend geval bevorderen zij de vaststelling van maatregelen binnen deze organen en kaders waarvan zij lid zijn, ter ondersteuning en vergemakkelijking van de uitvoering van de besluiten en aanbevelingen van de Conferentie van de Partijen uit hoofde van deel III van de BBNJ-overeenkomst.

Motivering

Het EESC acht het belangrijk om artikel 22, lid 2, van de BBNJ-overeenkomst op te nemen om de goede werking en coördinatie van internationale organen en de samenhang van het internationale rechtstelsel te waarborgen.

Wijzigingsvoorstel 6 — Nieuw artikel 3bis

(houdt verband met aanbeveling 1.7)

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
	Artikel 3bis Deze richtlijn wordt zodanig uitgelegd en toegepast dat de relevante rechtsinstrumenten en -kaders en de relevante mondiale, regionale, subregionale en sectorale organisaties niet worden ondermijnd en dat de samenhang en coördinatie met die instrumenten, kaders en organisaties wordt bevorderd.

Motivering

Het EESC acht het belangrijk om artikel 5, lid 2, van de BBNJ-overeenkomst op te nemen om de goede werking en coördinatie van internationale organen en de samenhang van het internationale rechtstelsel te waarborgen.

Brussel, 16 juli 2025.

De voorzitter
van het Europees Economisch en Sociaal Comité
Oliver RÖPKE